

СИРИЈУС

Elektronski časopis "Sirijus", ISSN: 2217-6993, ONLINE adresa: www.mason.org.rs, Urednik: Č.V.
Izlazi tromesečno (4 broja godišnje). Prvi broj izašao 1. jula 2009 godine. e-mail: info@mason.org.rs

Poštovani čitaoci. Kao što smo i obećali, pripremili smo ovaj broj nešto ranije. Razlog su vanredno stanje i naš boravak u izolaciji. Obustavljeni su radovi u masonskim radionicama, tako da nema ritualnih radova niti naših druženja. Međutim, i dalje možemo da čitamo i pišemo. Sticajem okolnosti dobili smo više vremena da radimo na ličnom usavršavanju. Nadamo se da ćete uspešno prebroditi ova teška vremena i naći energije i volje da višak slobodnog vremena utrošite korisno.

Ovaj broj podred tekstova čiji su autori braća iz VNLS, donosi dva teksta čiji su autori braća iz drugih obedijencija. Za sve nas, posebno je zadovoljstvo upoznati se i saradivati sa braćom izvan našeg svakodnevnog okruženja.

Srdačan pozdrav od urednika Sirijusa...

Sadržaj:

Andragogija masonskog bratstva	2
Mistrija i mač	6
Tesla i Ajnštajnovi. Srbi i Zidari praroditelji rata zvezda i moderne nauke	9
Uticaj humanizma i renesanse na masonski red	11
Sumnja	14

ANDRAGOGIJA MASONSKOG BRATSTVA

„Mi živimo u najdubljem uverenju da prilazimo našem Savezu iz čistog ubeđenja, jer ko pokuša da uđe među nas iz računa ili radoznalosti, taj je u obmani. Potrudi se da na poslu koji te očekuje, očuvaš ovo naše uverenje.“

Br. Sreten Stojković

Bratski oblik Masonstva je vrlo važan za opstanak celokupnog koncepta u svom originalnom obliku. Masonerija je inicijatorski red sa jako naglašenim ličnim naporima pojedinca da postigne željeni cilj –

prosvetljenje. Sve škole misterija kroz istoriju su postojale u obliku bratstva kao najsigurnijeg oblika postojanja. U religiji čovek ne može da negira postojanje Boga, inače to ne bi bila religija. U Masonskom bratstvu neko može da podržava slobodu savesti, a da i dalje održava svrhu bratstva.

Poseban simbolizam nosi Masonska zakletva koja propisuje kazne za one koji je ponište. U svom originalnom obliku te kazne su bile fizičke, da bi kasnije postale simbolične. Fizički bol tela je simbol samonanetog

mentalnog bola koje osoba iskušava ako zanemari etičke standarde svoje savesti. Danas u mnogim sferama društva i institucijama fizička bol je zamenjena savešću pojedinca, imajući u vidu da se od savremenog čoveka očekuje da racionalno rasuđuje i time donosi ispravne odluke. Izdaja Masonskog bratstva je izdaja samoga sebe i ličnog integriteta.

Članovi jedne Lože su ljudi sa različitim ciljevima i idealnim predstavama. Neka Braća u Slobodnom zidarstvu vide neku vrstu produhovljenja koje mogu da dožive u besprekorno izvedenim ritualima. Rad u Hramu mora biti tako oblikovan da svi učesnici oseće duh bratstva. To se ostvaruje samo ako Braća koja izvode Ritualni Rad imaju ličnu snagu i samopouzdanje. To ne zavisi od stepena obrazovanja, već od obrazovanja duše i srca. Negujući duh jedinstva u Loži neguje se i pravi životni savez i osećaj povezanosti između Braće – neka vrsta porodice.

Masonska organizacija – Loža, okuplja zrele iiskusne ljude, slobodne i tolerantne, koji nisu verski zanešeni niti dogmatski kruti i ograničeni, već praktični i dobronamerni. Istovremeno okuplja i mlade i obrazovane, koji su tek na početku svoje radne karijere i porodičnog života, te im ova podrška i pomoć starije, iskusnije i uticajne Braće može i te kako biti od koristi. Lako je voleti čoveka koji je pun duha i karakterno prijatan. Prava je muka baviti se nekim ko svojom ravnodušnošću i neljubaznošću onemogućava druge da ga vole.

Masonerija okuplja i povezuje ljude iz lokalne sredine koji su spremni da poštuju zakone svoje zemlje i odgovorno se odnose prema svojim društvenim i privatnim obavezama. Patriotizam se mora permanentno negovati u Loži jer svaki Mason mora voleti svoju porodicu, društvenu zajednicu u kojoj živi

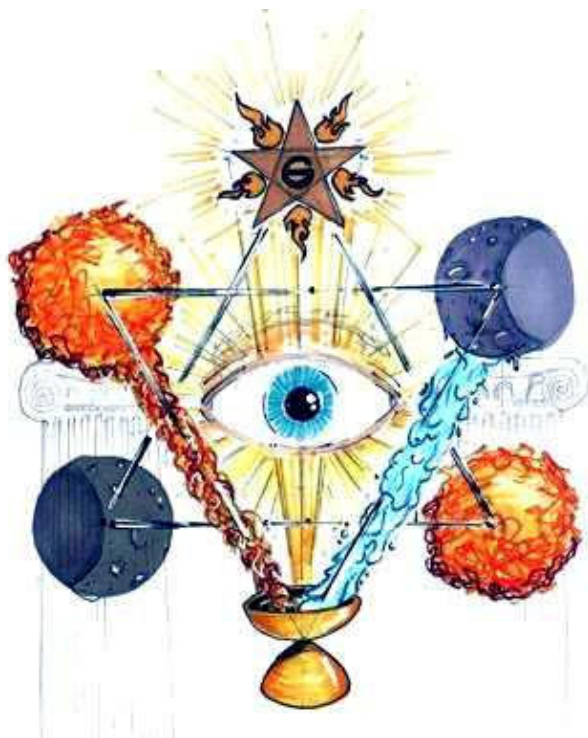
i da zajedno sa drugima istrajno radi i doprinosi opštem dobru i civilizacijskom razvoju svoje države.

Svaki pojedinac, koji nije Mason, ima pravo da izabere i odluči u kojoj meri i u kom domenu, hoće ili neće, uzeti učešća u životu svoje lokalne zajednice. Pripadnost Masonskom bratstvu lišava čoveka te dileme, to postaje njegova obaveza. Ostvarivanje potpune slobode u razmišljanju i govoru, međusobno poštovanje, razumevanje i tolerancija prema stavovima drugih. Podrška i pomaganje, uključujući i prenošenje iskustva i znanja od starijih na mlade, kultivisanje timskog rada i građanskih vrednosti, može doprineti podizanju, održavanju i dopunskom školovanju buduće elite, upravo kroz Masonski savez.

Stvarno mučan rad počinje tamo gde to više ne pada lako, gde veliku prepreku predstavlja otpor u nama samima, tamo gde nismo sposobni ni voljni da priznamo kako ono lepo, tako i ono što kod Brata nije lepo. Tek tada nastaje pravi zidarski zadatak koji od nas zahteva da teškim radom na sopstvenom grubom kamenu uklonimo tu prepreku na sebi i najzad dospemo do razumnijeg stava. Pri tome treba voditi računa o tome kako sopstvene izjave deluju na sabraću. Treba imati strpljenje i toleranciju, da jedan sa drugim postupamo prijateljski i miroljubivo. Prijateljski pozdrav deluje prijatno za svakog Brata, a ako ga pri tome još oslovimo imenom i podarimo mu Bratski osmeh pri susretu, shvatiće da ga njegov Brat uvažava i poštuje. S pohvalom treba postupati velikodušno, a sa kritikom štedljivo, čak i kada je opravdana. Kod nesuglasica ima bar tri varijante: naše mišljenje, mišljenje onog drugog i ono koje je stvarno dobro za obe strane. Pretnja povlačenjem bi bila najveća greška, jer tako čovek kažnjava samoga sebe. Nasuprot tome, preporučljivo je pokazati spremnost za pomoć. Ako neko svom Bratu

pokaže pravo zanimanje, može da postigne da mu se ovaj otvori i ljubazno mu izađe u susret. U takvim okolnostima će se Braća uzajamno poštovati i vežbati tolerantnost.

Stupanjem u Masonski savez preuzimamo obavezu da radimo na sebi. Ali neka Braća to ne rade – iz straha da će pored sopstvenih jakih strana, zagrebat i po svojim slabostima. Niko ne priznaje rado da u poređenju sa drugima ima slabosti. U takvim okolnostima postoji opasnost da se razvije ljubomora i zavist.

Bratstvo je teška tema. Ovde govorimo o Bratstvu koje je nastalo slobodnim izborom i tu je ključ svega. Iskovano je samo ono što prođe kroz vatru. I konflikt među Braćom prođe kroz kovačnicu. Iskreno bratstvo mora biti u stanju da podnese kritiku i da se svaki Brat suprostavi svom preterano izraženom egu. Da učini nešto dobro u stanju je samo onaj ko može da se suprostavi zlu. Za to je potrebna ne samo hrabrost, već i ljubav. „Ništa nije moguće bez ljubavi“, kaže Jung, jer je ljubav razlog da se neko usudi da ruzikuje sve. Vaspitanje zahteva od svakog Slobodnog zidara da uvidi i savlada

lične predrasude, strahove i ljubomore. I suviše lako i suviše je ljudski u društvu sve kritikovati i ništa ne činiti. Taj stav je pogrešan i upravo njega treba korigovati. Osoba može da suzbije svoje predrasude samo ako je iskrena prema sebi. To se postiže samo kroz samosavladavanje. U samosavladavanje spada iskrenost i karakter sa visokim moralnim merilima.

Sa psihološkog stanovišta, čovek može da postane psihički uravnotežen i da čini napredak ka psihičkoj zrelosti, nezavisno od toga šta je po veroispovesti. Rađajući se, čovek ne može da bira svoju porodicu, nacionalnost i religiju. Sa tog stanovišta Slobodno zidarstvo je jedina grupacija ljudi u kojoj čovek svoj proces sazrevanja može neometano da sprovede da bi postigao svoj životni cilj. Poznato je da u kriznim situacijama ljudskog života razum nije dovoljan da se nađu optimalna rešenja. U takvim situacijama čovek prepušta da ga vodi njegova vera. Taj stav po K. G. Jungu odgovara religioznom arhetipu. Takođe, po Jungu, zlo postoji u čoveku kao njegova mračna strana. On od čoveka traži da spozna tu svoju mračnu stranu i potrudi se da u sebi razvije neutrališuću vrlinu tj. da je pretvori u dobro. Tek onda čovek ima moralno pravo da od porodice, ili društva, zahteva da i oni u sebi pobede zlo.

Izrazom „samo nas zakoni čine slobodnim“, Starešina Lože vezuje pojam slobode za zakon koji ograničava naše radnje. On istovremeno podiže mač i polaže ga na „Knjigu zakona“, ukazujući da zakoni imaju ograničavajuće dejstvo i spremnost Brata da poštuje, čuva i brani prava i poredak bratstva. Oni ograničavaju našu slobodu kretanja i delovanja. Da nam daju slobodu samo je prividna protivrečnost. Čuvanjem zakona i tradicije u Slobodnom zidarstvu poštuje se put tradicije Masonerije i stremi ka osnovnim principima koji postoje vekovima. Slobodu može da stvori svako za sebe. Jednom

dostignuta, sloboda ne sme se zloupotrebljavati. Sloboda ne znači da svako može da čini šta hoće i ne čini šta hoće. To bi preraslo u haos, koji sigurno može da se izbegne.

Naravno, ljudi imaju tu mogućnost da sve pojednostave ili čak i zloupotrebe, te se tako u ovom smislu delatnost jedne lokalne Masonske organizacije može reducirati na humanitarnu delatnost, ili izvitoperiti i pretvoriti se u političku partiju i borbu za vlast, u lobi grupu, akcionarsko društvo, „špijunski klub“ ili nešto drugo u cilju ostvarenja svojih niskuh pobuda i kriminalnih interesa. Ovde se priča o Masoneriji završava.

Slobodno zidarstvo kao institucija će kroz pridržanje svojih članova tradicionalnoj Masoneriji postati Bratstvo koje se shvata ozbiljno, i to samo ako kroz etičku i moralnu orijentaciju svojih članova, odbacuje sve oblike kiča, šunda i nemoralnosti koje nosi savremeno doba. Ne smeju da postoje grupe koje se međusobno odvajaju, već svaki Brat treba težiti da svima u Loži pokloni podjednako pažnje. Starešinu Lože sva Braća moraju snažno podržavati. Starešina Lože mora saslušati stavove svakog Brata, ne dozvoliti nezadovoljstvo nijednog Brata i time stvoriti harmoniju u Loži. Loža mora biti oaza mira i spokojstva gde se na Rad dolazi sa rasterećenjem i spokojstvom, jer samo takav temelj pozitivne atmosfere u Loži vodi uspešnoj gradnji. Snaga Lože leži u spremnosti Braće da razumeju i pomognu jedni drugima. Nije jednostavno pomoći drugome. To zahteva slobodno vreme, energiju i preživljavanje nevolja svoga Brata. Ali je osećaj kojim je nadahnut svaki Brat koji je učinio dobro delo nemerljiv.

Herman Hese u svom romanu „Demijan“ zahteva strahopoštovanje pred čovekovom individualnošću, kada piše: „Ali, svaki čovek nije samo on sam, već je i jedinstvena, sasvim posebna, u svakom slučaju važna i značajna tačka u kojoj se ukrštaju pojave sveta, samo jednom tako i onda nikada više. Zato je priča jednog čoveka važna, večna, božanska, zato je svaki čovek, dokle god živi i ispunjava volju prirode, divan i dostojan svake pažnje. U svakome je duh postao lik, u svakom pati stvorenje, u svakome se razapinje izbavitelj“. U ovim rečima je skrivena najveća tajna prirode, a to je sam čovek, tj. Brat.

Na Orijentu Knjaževac,

Učenik K. U. Br. M.S.

9. dana, decembra meseca 6019. G.I.S.

Literatura:

Sreten Stojković: Slobodno zidarstvo, Štamparija Kraljevine Srbije, Beograd 1893.

Tihomir Bunović: Slobodno zidarstvo svetski poznato a ipak tajanstveno, Ellectra international d.o.o., Beograd 2009.

Stevan V. Nikolić: Smisao slobodnog zidarstva, Ellectra international d.o.o., Beograd 2008.

Desimir Ivanović: Žiške u tami, Velika Nacionalna Loža Srbije, Zaječar 2018.

Mistrija i mač

Vitezovi Istoka i Mača vode poreklo od vremena zatočeništva Vavilona, gde su Jevreji bili prognani tokom sedamdeset godina, posle dvogodišnje opsade Jerusalima. Legenda ovog stepena inspirisana je knjigama o Jezdri i Nehemiji. Kir je usnio san tokom kojega mu se prikazao Svemoćni, Bog Jevreja, i rekao mu: Vrati slobodu mome narodu ili ćeš umreti. Na traženje Zorovavelja, judejskog princa rođenog u zatočeništvu, i Nehemije, njegovog peharnika, kralj Kir im dopusti da se vrate u Jerusalim i da ponovo izgrade Solomonov Hram. Vraćene su im sve dragocenosti koje su pripadale riznici prvog Hrama, da bi bile smeštene u drugi Hram. Kralj je takođe izdao ukaz kojim naređuje svim svojim podanicima da svuda u kraljevini puštaju one Jevreje koji imaju zvanje Slobodnih Zidara, da slobodno prolaze, pod pretnjom smrti za one koji prekrše njegovo naređenje. Kralj je naložio svom generalu Satrabuzanesu da Zorovavelja podučiti

veštini ratovanja, a zatim mu je dodelio čast Viteza. Onda Zorovavelj okupi 42.360 Jevreja i među Masonima odabere sedam hiljada kojima je dodelio čast Viteza i postavio ih na čelo naroda, kako bi se borili protiv onih koji bi pokušali da se suprotstave njihovom prolasku na putu za Jerusalim. Njihovo kretanje bilo je lako sve do dolaska na obale reke Starbuzanaj. Vitezovi koji su formirali prethodnicu naišli su na trupe koje su odlučile da im ne dopuste da pređu most i tako se dočepaju blaga iz Hrama. Uprkos Kirovom ukazu, one ih napadoše, ali su na prelasku mosta bile raskomadane do poslednjeg čoveka, dok Jevreji nisu imali nikakvog gubitka. Tada je Javeron Hamaim postala lozinka, prevedena kao: Sloboda Prolaza. Radovi na Hramu su tek počeli, kada je Zorovavelj obavešten da su Samarićani, ljubomorni na plemena Jude i Benjamina, hteli da zarate sa njima, da bi slomili njihovu volju da ponovo izgrade Hram. On onda naredi da se svi

radnici naoružaju, držeći mistriju u jednoj ruci, a mač u drugoj.

Ponovna gradnja Hrama trajala je četrdeset šest godina. Započela je tokom Kirove vladavine, a završila se za vlade Artakserksesa Prvog. Drugi Hram bi posvećen na način na koji je Solomon osveštao prvi. Mač i mistrija predstavljaju slobodnozidarske simbole, koji se koriste u masonskim ritualima. Poput mnogih masonskih alata i oni imaju svoje simbolično značenje.

Mač

Mač je prvenstveno oružje, koje se koristilo kako u ratu tako i u miru. Njegovo tumačenje je takođe dvojako. U ratu on je simbol razaranja i on oličava snagu i vojničku neustrašivost i disciplinu. Nasuprot toga u miru on je simbol graditeljstva jer obezbeđuje mir i pravdu i omogućava normalnu gradnju.

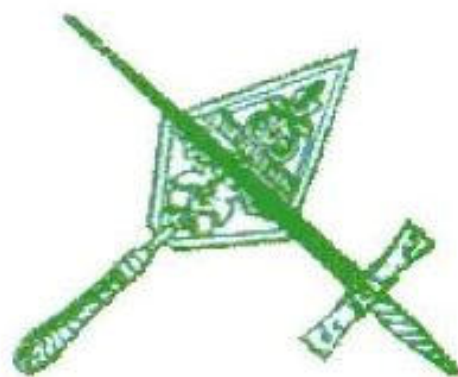
Mač koji se koristi u ritualima i koji se nalazi u rukama Mačonoše i Dvernika, ali po potrebi i svakog Brata, predstavlja Slobodnim zidarima oružje za odbranu od tuđih nasrtaja na bilo koga od Braće i predstavlja odlučnost u odbrani Slobode. Može se reći da je mač oružje Masona koje simboliše Slobodu kao preduslov za rad Bratstva i širenje bratskog lanca.

Ako posmatramo samo nastajanje mača kao proizvoda kovačkog esnafa, on se dobija kovanjem ali najvažnija operacija u njegovoj izradi je kaljenje, gde se voda sjedinjuje sa vatrom (koju simboliše mač) i daje mu onu potrebnu tvrdoću i čvrstinu.

U ritualima inicijacije, posvećenja i uzdizanja, Časni Starešina stavljanjem plamtećeg, valovitog mača na glavu, levo i desno rame, simbolično budi u svakom od Braće unutrašnji plamen i pri tome simboliše stvaranje i pročišćenje. Ako posmatramo samo ritual Inicijacije, može se reći da plamtećim mačem Časni Starešina nadvladava četiri elementa drevnih naroda: zemlju, vodu, vazduh i vatru i Inicijant koji je lišen svih metala, niti go niti

obučen, niti obuven niti bos, se simbolički ponovo rađa i počinje novi život, život Slobodnog zidara.

Mač koji blješti na suncu je simbol Svetlosti ka kojoj teži svaki Slobodni zidar. Mač simbolički predstavlja i reč, jer reč seče bolje nego mač. Ako sada to sublimiramo i kažemo da svaki Mason traži Svetlost i traži izgublenu Reč, izgublenu smrću Velikog Majstora Hirma Abifa shvatamo kolika je simbolika Mača u Slobodnom zidarstvu.

Mistrija

Mistrija je alat koji izravna i širi malter koji povezuje kamenje koje se ugrađuje u Hram i tako simbolički vrši širenje bratske ljubavi koja sve Masone povezuje u jedinstvenu i neraskidivu celinu.

Mistrija je alat Pomoćnika i nekada je korišćena u Ritualu posvećenja u stepen Pomoćnika Škotskog obreda drevnog i prihvaćenog. Ja sam lično uzdignut na stepen Pomoćnika i svoj prvi pomoćnički rad sam vršio udaranjem mistrije o uglačan kubični kamen.

Mistrija je alatka kojom se postiže idealna ravna površina tj. njome svaki Brat izravna svoje loše osobine i eliminiše njihov uticaj, jer se vlada po moralnim principima.

Mistrija je simbol jednakosti, jer samim izravnjavanjem zida koji je sastavljen od različitih kamenih blokova, oni iako različiti tako obrađeni postaju svi jednaki. Svaki od kamenih blokova simbolički predstavlja po jednog Brata, što simbolično znači da su oni svi jednaki a povezani malterom predstavljaju kompaktnu celinu tj. neraskidivi bratski lanac.

Da ponovimo, ako Mač simbolično predstavlja Slobodu, Mistrija predstavlja Jednakost, a oboje služe da bi Bratstvo povezali bratskom ljubavlju u neraskidiv Bratski Lanac, onda možemo reći da ukršteni Mistrija i Mač

predstavljaju slobodnozidarsku parolu:
SLOBODA – JEDNAKOST- BRATSTVO.

Br. Z. T.,

PL. Sloboda,

Beograd

Tesla i Ajnštajnovi.

Srbi i Zidari praroditelji rata zvezda i moderne nauke

Teslina tehnologija i Ajnštajnova nauka se razvijaju pod velom vojne tajne. Hiljade gigavata (= 1.000.000.000 kW = hiljadu miliona mikro talasnih peći) elektricne energije je potrebno za rat zvezda, pa se takvi izvori energije tajno razvijaju u razvijenim državama. Naprimera HAARP (High Frequency Active Auroral Research Program) project na Aljasci je snage 100 GW (gigavat). Tesla, Srbin po nacionalnosti i slobodni zidar (1856 – 1943); Mileva Marić - Ajnštajn, Srпкиnja (1875 – 1948) i Albert Ajnštajn, slobodni zidar (1879 –

1955) su postavili principe rata zvezda i atomske energije. Milutin Milanković, Srbin i takođe slobodni zidar (1879 – 1958) je pokazao da klimatske promene imaju cikluse 100.000, 41.000 i 23.000 godina. Isak Njutn, slobodni zidar univerzalnim zakonom gravitacije donosi nauku Astronomije. Kralj Hiram gradi hram kralja Solomona deset vekove pre Hrista; obojica slobodni zidari. Hiram je bio poslovni čovek koji je znao da zida kamene kuće na zadovoljstvo kupaca. Feničani su gradili velike kamene objekte još u bronzanom

dobu, a kasnije su razvili model javnih zgrada u stilu poznatom kao Bithieleni. Tipični za feničansku arhitekturu su stubovi Boaz i Jakin, sa leve i desne strane od ulaza u hram. Zadivljujuće je kako je Hiram rešio problem snabdevanja veštačkog ostrva pijaćom vodom. Na izlazu slatke vode u more postavio je zahvat i kožnim cevima razvodi vodu do korisnika. Sistem je radio devet vekova.

Zidari su znali nauku zidanja u kamenu pre 9.000 godina; more je bilo autoput za transport i do 1.700 tona kamenih blokova; jer je transport kroz šume bio nemoguć.

Nisam istoričar. Usput navodim da su 2018. godine A. Gajić i S. Pejović objavili knjigu "Pravila za analzu hidrauličnih prelaznih procesa - Uputstva za projektante i proizvođače - Preporuke za investitore i menadžere" (The Rules for Hydraulic Transient Design Analysis - Guide for Designers and Manufacturers - Recommendations for Investors and Managers). Novo izdanje će imati naslov "Bezbednost Rata zvezda i Mehanike fluida - Uputstva za projektante i proizvođače - Preporuke za investitore i menadžere" (Star War and Fluid Mechanics Safety...). Rat zvezda uključuje i zaustavlja elektrane koje daju hijade gigavata. Ta ogromna energija topi sve u svemiru i zagreva fluid oko zemlje. Kolaps naše planete bio bi neizbežan čak i za one koji se kriju u podzemnim bunkerima.

Autor: Stanislav Pejović,

Slobodni zidar Mississauga Lodge 524.

Slobodni zidar 32 stepen Scottish Rite of Canada.

Professor Mašinskog Fakulteta u Beogradu, u penziji.

Gostujući profesor Univerziteta u Singapuru.

Naučno istraživački rad i honorarno držao nastavu na univerzitetima:

Prirodno matematički fakultet u Beogradu,

Univerzitet u Torontu, Kanada,

Ryerson univerzitet u Torontu, Kanada,

Univerziteti u Sarajevu, Skoplju, Podgorici. Nišu...

Energoprojekt Beograd: inženjer i savetnik.

Glavni hidro mašinski projektana Reverzibilne elektrane Bajina Bašta i projektant mnogih hidroelektrana i hidropostrojenja.

Elektro privreda Srbije i JUGEL: revident projekata, primopredajna ispitivanja.

Rukovodioc komisije za prijem opreme na Đerdapu 2.

Objavio 4 knjige na engleskom jeziku.

Objavio preko 200 radova.

Citiran u preko 300 radova.

Uticaj humanizma i renesanse na masonski red

Jedno od najprestižnijih bratstva je svakako masonski red. U njegovo članstvo su bili uključeni pojedinci koji su predstavljali kičmu zapadnog društva u 18, 19 i 20 veku. Red je imao svoju jedinstvenu doktrinu. Ova doktrina ima za cilj da učlanjuje ljude svih religija i svih nacija i da ih nauči da žive u skladu sa određenim principima. Službena definicija masonskog reda je široko rasprostranjena međunarodna bratska organizacija. Po definiciji je to predivan sistem morala, skriven u alegoriji i ilustrovan simbolima. Većina ljudi ne razume šta je inspiracija za jedinstveno znanje i principe reda.

Postoje razne teorije koje pokušavaju da povežu poreklo slobodnih zidara sa kamenim zidovima srednjeg veka (teorija tranzicije) kao i sa

vitezovima templarima. Međutim, ostaje pitanje šta je izvor znanja u redu? Odakle dolaze njihove inspiracije, kao i značenje prema kojim idealima oni podučavaju drukčijim principima svoje članove.

Ispitivanje vremena kada je red bio osnovan 1917 godine ukazuje na moguću opciju uticaja humanizma renesanse. U srednjem veku stav ljudskog društva u svetu kontrolisala su dva faktora: monarhija i crkva. Sve odluke i znanje držala je crkva i aristokratija. U 14 veku italijanski pesnik Francesco Petrarca je promenio društvene percepcije otkrićem pisanja o drevnim kulturama koje su se nalazile u manastirima, i koje su

uništavali misionari, prvenstveno pisanje rimske poezije i spisi Cicerona. Tada su svi obrazovni ljudi krenuli u manastire da bi povratili izgubljeno znanje o drevnim kulturama. Ovi tekstovi govore o slobodi, jednakosti i bratstvu među svim ljudima. Oni su sadržali revolucionarne ideje poput demokratije i socijalne jednakosti.

Ponovno otkriće drevnih znanja dovelo je do novog perioda koji se naziva "renesansa" (ponovno rođenje) ili humanizam koji je predstavljao osnovu za nastanak modernog sveta. Humanizam renesanse je društveni pristup koji smatra da je vrhunska vrednost težiti dobrom čoveku, a ne dobrobit religije ili dobrobit vladanja. Mnogi humanisti uspostavljaju svoje percepcije na činjenici da je osoba jedinstvena po karakteru koji se u suštini razlikuje od druge osobe kao i fenomena u svemiru koji podižu njegovu vrednost, a samim tim i vrhunsko dobro čoveku kome je neophodno težiti. Humanizam je počeo u Italiji i proširio se na ostatak zemalja Evrope tokom perioda renesanse. U početku su humanisti bili grupa intelektualaca koji nisu bili ljudi religije i koji su bili zainteresovani za klasičnu kulturu (drevna Grčka i rimska kultura), a koje su inspirisale knjige (pre svega o staroj Grčkoj). Kasnije je pristup humanista postao ideologija koja je uključila i sekundarni sistem vrednosti koji je u velikoj meri predstavljao i tražio alternativu religijskom sistemu vrednosti (prvenstveno hrišćanskom sistemu). Humanisti su bili pre svega inspirisani spisima Plata i Aristotela (uključujući spise koji su bili jedva poznati tada na Zapadu Evrope kao što je Platos politea / republika), a koji je postavio sistem vrednosti koji osobu i njegov rad stavlja u centar, dok je religija ili odnos sa bogom na margini. Moralnost prema humanizmu ne potiče nužno iz božije zapovesti čoveka, već iz kolektivne ljudske svesti koju dele svi ljudi. Humanizam je tvrdio da se svaka osoba može povezati sa bogom i samim sobom, bez posredovanja bilo kog faktora i posebno pomoći crkve ili ljudi koji to rade. Humanistički etos je pristup ili način života kada su u centru ljudske osobine (fizičke i duhovne) i vrednosti koje vode njihove akcije i misli. Humanisti veruju da svi

ljudi imaju savest koja im dozvoljava da razlikuju dobro od zla i to savest koja ne zavisi od vere ili kulturnog porekla. Ljudi su po prirodi dobri i ako njihova svest nije poremećena oni biraju dobro. Humanizam generalno ne prihvata pristup kazne ili nagrade iz vrhovnog izvora i svakako ne kazne ili nagrade u sledećem životu. Život osobe se fokusira na ovaj svet, odnose između njega i drugih ljudi, i njega i prirode, i on mora da računa na svoju svet i narod oko njega. Prekršaji poput ubijanja osobe, štete slobodi ili dostojanstvu osobe, nanose štetu ljudskom rodu i ljudskoj kulturi i odražavaju povredu prirode kroz krivična dela humanističke percepcije. Humanisti uopšte veruju ljudima, njihovoj savesti i sistemu vrednosti koje se njoj mogu formulisati. Ovo ne znači da se savest logično sazna, pošto po mišljenju većine humanista savest je intuitivna, ali su moguće fraze sistema vrednosti kroz koje nastaju logička pravila. Učenje logičkog fraziranja ljudskih sistema vrednosti pomaže u rešavanju dilema, drugim rečima, načinu ponašanja i izbora načina konkretnog delovanja, u situacijama u kojima je izbor dobra naročito težak, obzirom na postojeće okolnosti ili mogućnosti.

Izražavanje ideje humanizma renesanse u slobodnom zidarstvu ogleda se kroz tri načela masonskog reda sloboda, bratstvo između braće i jednakost. Od organizacije kao osnove moralne percepcije što se očekuje i od svih članova je da se ponašaju moralno i da stavljaju akcenat na dobrobit. Članovi organizacije odnosno odlučujuća većina muškaraca vide sebe kao braću u globalnom bratstvu. Slobodno zidarstvo zasnovano je na humanim principima bratske ljubavi, olakšanja i istine. Francuska masonerija usvojila je moto francuske revolucije: "sloboda, jednakost, bratstvo". Glavna ideologija reda bila je okupljanje ne na principu apsolutne poslušnosti, a uz određeni religiozni supstrat. Umesto toga iskupljenje može doći kroz dobra dela svake osobe kao pojedinca, a da nije podređen bilo kojoj veri. Način uticaja klesanja kamena po nalogu je odluka da se uz alate odnosno metafore iz sveta kamenoloma koji predstavlja moralni karakter nauči da osoba veruje u ideju humanizma

renesanse. Zbog toga su često masoni uključeni u javni rad i dobrotvorne aktivnosti, i istovremeno to služi kao socijalni okvir za svoje članove.

U većini delova sveta postoji veći naglasak na filozofski aspekt slobodnog zidarstva, koji se zasniva na simbolizmu bratstva nastalom u srednjem veku, prvenstvo klesanje kamena kada njihovi alati predstavljaju osnov za bogat svet ideja iz svih perioda pisanja ljudske istorije. Prema jednom od osnovnih principa reda njene doktrine na praktičnom klesanju kamena i simboličkom tumačenju koje im daje kako bi ih naučili verovanju i moralu. Drugim rečima radni alati klesanja kamena i koncept na terenu klesanja kamena i dalje služi kao simbol morane vrednosti. U svom modernom formatu organizacija razvijena u Francuskoj se uglavnom zasniva na simbolima klesanja kamena u srednjem veku.

Većina masonskih simbola je matematičke prirode pre svega geometrijska. Masoni vole da povežu metafiziku sa principima geometrije. Zato su napravili školu koja predaje o životu u skladu sa principima humanizma renesanse. Međutim njihov kurikulum nije se učio koristeći knjige već kroz rituale i simbole. Uradili su to iz vere da svaka osoba, čak i nepismena, treba da nauči principe masonstva i sa uverenjem da osoba pamt najbolje učenje kroz dela i oblike. Jedan od njihovih glavnih simbola je ugaonik i šestar kada su oni uređeni u obliku koji stvara kvadrat. Na čeličnom ugaoniku predstavljen je materijal, a šestar predstavlja um ili duh. Prema drugom obijašnjenju čelični ugaonik je opipljivi svet, dok šestar predstavlja individualne predrasude. Oni su postavljeni da stoje na radu na bibliji ili kuranu. U zemljama gde se stanovništvo masonskog reda sastoji od pripadnika različitih religija napravljena je knjiga kantonskih članova. U francuskim ložama to je definisano masonskim ustavom. U nekoliko slučajeva kada je broj veroispovesti prevelik da bi izabrali knjigu prihvaćena je od svih da se koristi knjiga sa praznom stranicom. Pored svoje uloge kao verske inspiracije knjiga služi kao sredstvo potvrde posvećenosti da masoni predstavljaju sebe. Masonerija nije dogmatična pa samim tim i tumačenje ovih simbola nije sveto.

Pre nekog vremena pojavio se i simbol sa metafizičkim značenjem, slovo G, što se tumači da predstavlja reč bog ili geometrija ili dobrota. Čest izraz u masonskim krugovima je "biti na kvadratu" što znači održavati verodostojnost. Drugi izrazi iz masonerije koji predstavljaju princip jednakosti treba da se dobro upoznaju i da stvore odnos bez obzira na socijalni i ekonomski status. Osnovna delatnost masonskih dobara od pre oko tri stotina godina u bratstvu je percepcija koja ih drži i koja se održava, a označava obogaćivanje braće vrednostima i sporo poboljšanje njihovog morala čime će njihov nivo dovesti do poboljšanja društva u celini. Zabranjena je politička i verska aktivnost u loži, ali se mnoga braća u profanom svetu mogu angažovati u političkim i verskim stvarima obzirom da su veoma društveno aktivna, što je značajno jer bi se na taj način mogli podržavati određeni politički ciljevi van aktivnosti lože. To se prvenstveno odnosilo na borbu za ljudska prava. Masoni koji su učestvovali u revolucijama 19 veka nisu videli vladu protiv koje su se borili, već su podržavali slobodne mere, inače je slobodni zidar obavezan da je lojalan svojoj zemlji i njenim zakonima. U 20 veku pod uticajem dobrovoljnih organizacija osnovanih u to vreme, razvijena je zajednica aktivnosti braće. Tada se pojavio sistem milosrđa u slobodnom zidarstvu. Aktivnost dobrotvorstva uključuje finansijske donacije u organizaciji lože za pomoć braći kojima je ona neophodna.

U zaključku se može pretpostaviti da su principi slobodnog zidarstva proizašli iz principa humanizma renesanse, i to još u Evropskom visokom obrazovanju u 16 veku. Te ideje o slobodi, jednakosti, bratstvu i moralu bez obzira na versku i političku pripadnost evoluirale su otkrivanjem drevnih filozofija koje su se ogledale u prenošenju znanja svojim članovima kroz različite rituale i simbole.

6018 G.I.S.

brat G. D.

LU Solomonov Hram, Niš

SUMNJA

Vera i sumnja su dve suprotnosti i krajnosti koje, živeći jedna pored druge, skladno i u harmoniji, upotpunjuju ličnost Slobodnog Zidara. Onome ko ne poznaje duh Masonerije ova konstatacija može izgledati čudno i paradoksalno, ali Mason živi spokojno, zato što je u sebi prigrlio i pomirio ove krajnosti.

Nepokolebljiva je vera Slobodnog Zidara u Velikog Arhitektu, Ideju Slobodnog Zidarstva, Brata i Ložu. Zato je njegova vera dom našla u srcu. S druge strane, u umu Masona prebiva sumnja, tanka linija koja istovremeno povezuje i razdvaja crna i bela polja Mozaičkog poda, u kojoj se prelivaju i prepliću različite nijanse sive. To

nije sumnja koja se rodila iz crnila, koja je pokvareno zrno zla, posejana od iskona kao plod Arimanovog carstva, srasla sa čvrstim oklopom našeg ega, koji se njome hrani, i koja, ruku pod ruku sa njim klija i raste navodeći ga na crna polja Mozaičkog poda u beskrajnom hodu Svemirom. Sumnja koju u svom umu gaji i neguje Slobodni Zidar nastala je iz Svetlosti, iz belog polja Mozaičkog poda, iz njegovog čistog i iskrenog srca, iza koje stoji dobra namera i koja je uvek u službi otkrivanja Istine. Takva sumnja je stepenik Zavojitog Stepeništa sa koga se vidi bolje i dalje, ona je kamen bačen u ustajalu i mirnu vodu, početak niti od koje klupko počinje da se odmotava, ona je razumno i promišljeno pitanje postavljeno sebi i drugima, njome se preispituje

status quo, izazivaju i pokreću događaji i promene, ruše dogme i nametnuti autoriteti. Takva sumnja je uvek, ali baš uvek, u funkciji napretka čoveka i boljitka čovečanstva.

Sumnja je alat Slobodnog Zidara kojim on preispituje ne samo svet oko sebe, već još važnije, i iznad svega – svoj mikrokosmos: sopstvene misli, odluke i postupke kako bi dosledno poštovao načelo "Ne čini drugome ono što ne želiš tebi da se učini", vrhunsko načelo ispravnosti i moralnosti, i jednu od prvih lekcija kojoj nas uči Masonerija. Takva sumnja je aktivni pokretač onog dela Duha čija je uloga samokritičnost i samoanaliza i stalno preispitivanje našeg puta u traganju za Istinom.

Da bi sumnja bila u službi Masona, a ne obrnuto, u nama mora prevladati svest dostojna naše Ideje. Crne pukotine oklopa našeg ega moramo zatvarati i lečiti znanjem i mudrošću, moralom i humanošću, milosrđem, nadom i umerenošću i kontrolisati ga tako da sumnju

doživi i neguje. Samo onda je ona usmerena ka opštem napretku ili dubokom samopoštovanju. Za Slobodnog Zidara sumnja je hladan čelični mač okrenut prema sebi, moćna grančica masline pružena prema svetu koji nas okružuje!

Sumnja je oduvek bila tu i zauvek će biti tu! Sumnji koju je iznedrila Svetlost mesto je u masonske Loži, koja je od pamtiveka njena kolevka, nad kojom generacijama bdiju topla srca Braće!

Zato, Braćo moja, verujemo i sumnjajmo, jer to je put koji smo odabrali!

Br. B. V. i Br. B. B.

"Velika Masonska Loža Srbije"

Beograd